

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm003046

Dane szczegółowe

Właściciel: **Strugu**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **II Rzeczpospolita (Polska)**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **cynk**
Materiał rewersu: **g.jednorodny**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **BTK**
Wytwórca: **BRACIA THORN (Kraków)**
Średnica: **brak danych**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●-|-**
Profil: **(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- korona [otwarta; 3-pałki]
- orzeł

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-08-20 14:03**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2026.06.19

Opis guzika btrm003046

Polski guzik wojskowy (wzór 1928) - wersja żołnierska

© buttonarium.eu

Awers przedstawia orła w koronie otwartej o trzech kwiatonach, z głową zwróconą w swoją prawą stronę, z tzw. przepaską zakończoną rozetami z piór przypominającymi pięcioramienne gwiazdy. Przepaska, zwana również *sztynglami* umieszczona jest w górnej części skrzydeł orła. Na obrzeżu guzika, 2 mm od brzegu, znajduje się wypukła obwódka (1 mm grubości i 1 mm wysokości).

Rewers sygnowany B.T.K. 1938.

Przeznaczenie i datowanie

Guzik ten jest określany mianem **wzór 1928**, gdyż nowy wizerunek godła państwowego, który widnieje na tym guziku, został wprowadzony na mocy: *Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach państwowych oraz o oznakach, chorągwiach i pieczęciach*^[1], (Dz. U. z 1927 r. Nr 115, poz. 980) **zaczął obowiązywać od dnia 29 marca 1928 roku**. Nowy wizerunek orła został zaprojektowany przez profesora Zygmunta Kamińskiego^[2] i był wzorowany na orle z epoki Stefana Batorego. Rozkaz Ministra Spraw Wojskowych, opublikowany w Dzienniku Rozkazów Nr 11/1928 z dnia 1 maja 1928 r. poz. 129 - *Godła państwowe w wojsku*^[3]. (Dz. Rozk. M. S. Wojsk. z 1 maja 1928 r., Nr 11, poz. 129) regulował wszelkie sprawy związane ze zmianą wizerunku godła państwowego, w tym na guzikach mundurowych. Guziki te były przeznaczone dla oficerów i szeregowych. *Guziki mundurowe z orzełkami dotychczasowego rysunku* zezwolono donaszać do dnia 28 marca 1930 roku. Nowe mundury i płaszcze musiały być zaopatrzone już w *guziki z wizerunkiem orła nowego wzoru*. Szczegóły techniczne dotyczące guzików pozostawiono takie, jak to określał Rozkaz Ministra Spraw Wojskowych opublikowany w Dzienniku Rozkazów Nr 10/1927 z dnia 24 marca 1927 r. poz. 85 - *Guziki mundurowe dla oficerów i szeregowych - uzupełnienie przepisów ubioru polowego wojska*^[4]. (Dz. Rozk. M. S. Wojsk. z 24 marca 1927 r., Nr 10, poz. 85) *Guziki (.) wykonane z białego metalu, masywne, o wymiarach: duży guzik o średnicy 22 mm., mały guzik o średnicy 16 mm.* Guziki duże (grubość blachy 1,5 mm) noszone były na piersiach bluzy mundurowej i płaszcza, na rękawach, na dragonach (pas z tyłu płaszcza) i na kieszeniach. Guziki małe (grubość blachy 1,25 mm) noszone były na naramiennikach, na podpince czapki oraz rozcięciu płaszcza oficerskiego.

Źródła

 [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)

 ^[1] [Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1927 r. o godłach i barwach .](#)

 ^[2] [Wikipedia.pl - Zygmunt Kamiński \(malarz\)](#)

 ^[3] [Śląska Biblioteka Cyfrowa - Dziennik Rozkazów, 1928, R. 11, nr 11](#)

 ^[4] [Śląska Biblioteka Cyfrowa - Dziennik Rozkazów, 1927, R. 10, nr 10](#)

 [Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999](#)

 [Kustowski W. - POLSKIE GUZIKI REGULAMINOWE NIEWOJSKOWE od 1918 roku, Kraków 2014](#)

 [POLSKIE GUZIKI WOJSKOWE w XX wieku, Elbląg 1988](#)

 [Wikipedia.pl - Godło Rzeczypospolitej Polskiej](#)

 [Wikipedia.pl - Wojsko Polskie \(II RP\)](#)

Wytwórca: BRACIA THORN (Kraków)

Fabryka Wyrobów Metalowych Braci Thorn (Jakóba i Isaka), została założona ok. 1900 roku w Krakowie-Podgórze, przy ul. Krasickiego 18. Wśród asortymentu można było znaleźć: guziki metalowe, haczyki, kółka do ubrań i obuwia, klamerki metalowe, zatrzaski do śniegowców.

W okresie II wojny światowej firma została przejęta przez **Józefa Geisslera**, a po wojnie, w 1945 roku, fabryka stała się przedsiębiorstwem państwowym. Pierwszymi jej powojennymi wyrobami były guziki z godłem państwowym dla Wojska Polskiego. Firma istnieje do dnia dzisiejszego.

Firma wykorzystywała sygnaturę B.T.K., do której dodawała pełny rok produkcji danego guzika, czasami uzupełniając go rzymskim numerem miesiąca. Znane są sygnatury B.T.K. wraz z dodatkowymi informacjami w postaci: 1930, 1932, 1934, 1935, VI.1937, X.1937 oraz 1938.

Źródła

 www.metaloplast.com.pl - Fabryka Wyrobów Metalowych, Metaloplast-Kraków Sp. z o.o. - O firmie

 [Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999](#)

 [Polskie guziki wojskowe w XX wieku - Katalog z wystawy, Elbląg 1988](#)

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:38**

